

Riigikogu liige müksas autoga tuntud protestijat

Keskerakondlasest riigikogu liige Igor Kravtšenko (pildil) sõitis esmaspäeval otsa Toompea ees koroonapiirangute vastu protestinud Daniel Rüütmanile. Rüütmanil pole enda sõnul kahtlustki, et tegu oli tahtlik. Ta kinnitas, et räägib juhtunust juristiga ning valmistab ette kahjunõuet. «Tahtlik müksamine oli, see on fakt. Alati oleks saanud signaali anda, sest ma olin hõivatud politseiga vesteldes,» kirjutas ta sotsiaalmeedias. Kravtšenko palus juhtunu pärast vabandust ning avaldas kahetsust.

«Jalakäija ei saanud juhtunu käigus vigastada ning ta ei soovi politseile avaldust esitada. Kuna meile teadaolevalt on sõidukijuht ja jalakäija pärast intsidenti ka omavahel suhelnud, ei ole praegu menetluse alustamiseks põhjust,» öeldi politsei- ja piirivalveametist. **ERR**

Isamaa arvab Madis Süti erakonna ridadest välja

Eile õhtul kogunenud Isamaa eestseisus otsustas Madis Süti erakonna maine kahjustamise eest liikmete hulgast välja arvata. Lisaks võttis eestseisus seisukoha, et Süti soovitusel erakonnaga liitumise avalduse esitanud inimeste avaldusi ei rahuldada. Isamaa erakonna Tartu piirkonna juhatus otsustas eelmisel esmaspäeval erakonda vastu võtta 403 uut liiget, millega kasvab liikmete arv üle viie protsendi. Suurema osa liitujaid tõi erakonda jaanuaris Isamaa liikmeks astunud endise erakonna Rahva Tahe asutaja Sütt. **PM**

470

kindlustuspettust toimus Eesti Kindlustusseltside Liidu andmeil mullu, nendest pooled olid seotud liiklusõnnetustega.

Risti kiriku müntide vaidlus saab selguse riigikohtus

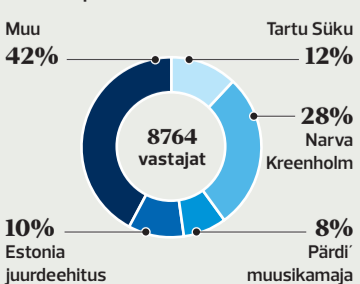
Harjumaal asuv Risti kogudus esitas kassatsiooniakadeemise riigikohtusse 1959. aastal ENSV kultuuriministeeriumi poolt Risti kirikust kunstimuseumi ajutisele restaureerimisele viidud puitskulptuuride kogu ehk Võidukaa-regrupi ja kirikust aastatel 2010–2011 leitud 1197 ajaloolise münti omandiõiguse küsimuses. Nii kirikust leitud münte kui ka sealt ära viidud Võidukaa-regrupi peab riik enda omaks, Risti kogudus soovib koguduse omandiõiguse tunnustamist. Kui Harju maakohus nentis Risti koguduse omandiõigust, siis Tallinna ringkonnakohtu otsuse järgi on nii kujud kui ka müntid riigi omanduses. **BNS**

Rahvaloendusel küsitakse ka tervise kohta

Aasta lõpus algaval rahvaloendusel küsitakse: «Kas teil on mõni pikaajaline haigus või terviseprobleem?» ja «Mii määral olete olnud viimase kuue kuu jooksul terviseprobleemi tõttu piiratud mõnes igapäevategevuses, mida inimesed tavaliselt teevad?». Samas sõnastuses küsimused kõlasid ka kümme aastat tagasi, nii saab pildi sellest, kuidas on Eesti rahva tervis kümnendiga muutunud. **PM**

Postimees.ee küsitlus

Milline neist neljast objektist väärleb enim kultuurkapitali suurtoetust?

VAKTSINEERIMINE. Oleme jõudmas vanusegruppideni, kus tahtmise taha asi ei jää.

Riigikontrolör Janar Holm: vaktsiini laovararu on liiga suur

KADRI TAMMEPEU
toimetaja

OTSE POSTIMEHEST

Kuu aega tagasi oli Eesti Euroopas vaktsineerimise kiiruselt kolmandal kohal, nüüd on peaaegu pooled riigid meile järele tõmmanud. Mida mujal paremini tehakse?

Vahed vaktsineerimise määras on riikide vahel praegu väga väikesed, aga ju siis on riike, kus laovararu on väiksem, või alustati mujal keerukamatest eagrupidest, üle 70-aastastest.

Aga ma ei pööraks nii väga tähelepanu pingereale, vaid vaataks esmalt riulite poole. Kas kõik need vaktsiinid peavad ikka laos seisma? Viirusega saab võidelda ainult siis, kui vaktsiin on käsivarres.

Esmaspäeva hommikul oli Eestis kasutamata üle 120 000 doosi ehk ligi veerand sellest kogusest, mis on juba ära süstitud. Ma arvan, et laokogus on pisut liiga suur. Teisalt mõnan, et riskide maandamiseks tuleb hoida teatavat varu teisteks doosideks, sest näiteks AstraZeneca vaktsiini sel nädalal ei tule, aga jah, varu võiks olla väiksem.

Saatsite tervise- ja tööminister Tanel Kiigele 8. aprillil kirja, kus tõite välja hulga kommentaare ja küsimusi vaktsineerimise senise korralduse kohta. Kas minister Kiik on kirjale vastanud?

Veel ei ole. Kirja kirjutamise ajend oli see, et ka meile tuli väga palju küsimusi, miks üks või teine valik on tehtud. Kui hakkasime vastuseid dokumentidest otsima, siis me neid ei leidnud, sest vaktsineerimise kava oli aegunud.

Nüüd kui Marek Seer on jooksva vaktsineerimise juht ja Maris Jesse kannab strateegilist vaadet, on infovahetus läinud minu arvates selgemaks. Siiski tean, et paljud 50-aastased ootasid juba ööl vastu esmaspäeva, et saaks end registreerida vaktsineerimisele, ja «Hommi TV» kutsus ka Marek Seer vaktsineerima, kuid mõni hetk hiljem selgus, et seda veel teha ei saa. Õnneks lahendati tõrge paari tunniga.

Tartus algas 50-aastaste vaktsineerimine eelmisel nädalal, kuigi seal on nakatumise tase kaks korda madalam ja ka vaktsineeritud on rohkem kui Tallinnas, kus noorema eagrupi vaktsineerimine al-

«Kas kõik need vaktsiinid peavad ikka laos seisma? Viirusega saab võidelda ainult siis, kui vaktsiin on käsivarres,» ütleb Janar Holm.

FOTO: TAIRO LUTTER

Esmaspäeva hommikul oli Eestis kasutamata üle 120 000 doosi ehk ligi veerand sellest kogusest, mis on juba ära süstitud.

gab nüüd. Kuidas see vaktsineerimisplaaniga kokku läheb?

Aprillikuu lõpuks oli seatud eesmärgiks vaktsineerida üle 70 protsendi üle 70-aastastest. Paraku seda ei saavutatud, jõuti 62 protsendini. Paljuski on selle taga Harjumaa ja Ida-Virumaa.

Teiseks tuli mais alustada järkjärgult nooremate vaktsineerimisega, mis praegu algas, ja esimese doosi peavad soovijad saama hiljemalt juunis, et septembris oleks 70 protsenti inimestest vaktsineeritud. Seda tulemust me veel ei tea, aga vaeva tuleb näha kindlasti Harjumaa ja Ida-Virumaa eakatega, vanemaaliste jaoks on nakkuse mõju kõige suurem. Kuid samal ajal ei peaks me väga keskenduma neile, kes ei taha vaktsiini, sest 50–60-aastaste hulgas on järje-

gab nüüd. Kuidas see vaktsineerimisplaaniga kokku läheb?

gab nüüd. Kuidas see vaktsineerimisplaaniga kokku läheb?

gab nüüd. Kuidas see vaktsineerimisplaaniga kokku läheb?

gab nüüd. Kuidas see vaktsineerimisplaaniga kokku läheb?

Aprillikuu lõpuks oli seatud eesmärgiks vaktsineerida üle 70 protsendi üle 70-aastastest. Paraku seda ei saavutatud, jõuti 62 protsendini. Paljuski on selle taga Harjumaa ja Ida-Virumaa.

Teiseks tuli mais alustada järkjärgult nooremate vaktsineerimisega, mis praegu algas, ja esimese doosi peavad soovijad saama hiljemalt juunis, et septembris oleks 70 protsenti inimestest vaktsineeritud. Seda tulemust me veel ei tea, aga vaeva tuleb näha kindlasti Harjumaa ja Ida-Virumaa eakatega, vanemaaliste jaoks on nakkuse mõju kõige suurem. Kuid samal ajal ei peaks me väga keskenduma neile, kes ei taha vaktsiini, sest 50–60-aastaste hulgas on järje-

gab nüüd. Kuidas see vaktsineerimisplaaniga kokku läheb?

Aprillikuu lõpuks oli seatud eesmärgiks vaktsineerida üle 70 protsendi üle 70-aastastest. Paraku seda ei saavutatud, jõuti 62 protsendini. Paljuski on selle taga Harjumaa ja Ida-Virumaa.

Teiseks tuli mais alustada järkjärgult nooremate vaktsineerimisega, mis praegu algas, ja esimese doosi peavad soovijad saama hiljemalt juunis, et septembris oleks 70 protsenti inimestest vaktsineeritud. Seda tulemust me veel ei tea, aga vaeva tuleb näha kindlasti Harjumaa ja Ida-Virumaa eakatega, vanemaaliste jaoks on nakkuse mõju kõige suurem. Kuid samal ajal ei peaks me väga keskenduma neile, kes ei taha vaktsiini, sest 50–60-aastaste hulgas on järje-

gab nüüd. Kuidas see vaktsineerimisplaaniga kokku läheb?

gab nüüd. Kuidas see vaktsineerimisplaaniga kokku läheb?

gab nüüd. Kuidas see vaktsineerimisplaaniga kokku läheb?

Aprillikuu lõpuks oli seatud eesmärgiks vaktsineerida üle 70 protsendi üle 70-aastastest. Paraku seda ei saavutatud, jõuti 62 protsendini. Paljuski on selle taga Harjumaa ja Ida-Virumaa.

Teiseks tuli mais alustada järkjärgult nooremate vaktsineerimisega, mis praegu algas, ja esimese doosi peavad soovijad saama hiljemalt juunis, et septembris oleks 70 protsenti inimestest vaktsineeritud. Seda tulemust me veel ei tea, aga vaeva tuleb näha kindlasti Harjumaa ja Ida-Virumaa eakatega, vanemaaliste jaoks on nakkuse mõju kõige suurem. Kuid samal ajal ei peaks me väga keskenduma neile, kes ei taha vaktsiini, sest 50–60-aastaste hulgas on järje-

gab nüüd. Kuidas see vaktsineerimisplaaniga kokku läheb?

Aprillikuu lõpuks oli seatud eesmärgiks vaktsineerida üle 70 protsendi üle 70-aastastest. Paraku seda ei saavutatud, jõuti 62 protsendini. Paljuski on selle taga Harjumaa ja Ida-Virumaa.

Teiseks tuli mais alustada järkjärgult nooremate vaktsineerimisega, mis praegu algas, ja esimese doosi peavad soovijad saama hiljemalt juunis, et septembris oleks 70 protsenti inimestest vaktsineeritud. Seda tulemust me veel ei tea, aga vaeva tuleb näha kindlasti Harjumaa ja Ida-Virumaa eakatega, vanemaaliste jaoks on nakkuse mõju kõige suurem. Kuid samal ajal ei peaks me väga keskenduma neile, kes ei taha vaktsiini, sest 50–60-aastaste hulgas on järje-

gab nüüd. Kuidas see vaktsineerimisplaaniga kokku läheb?

gab nüüd. Kuidas see vaktsineerimisplaaniga kokku läheb?

gab nüüd. Kuidas see vaktsineerimisplaaniga kokku läheb?

Ma saan aru, et suured lootused on pandud Johnson & Johnsoni vaktsiinile, kus pole teist doosi vaja. Eelmisel nädalal ei olnud seda veel kasutama hakatud.

Kas vaktsiini peaks saama valida?

Mina usaldan arstiteadust, mis ütleb, et kõik vaktsiinid on turvalised. Eks aeg näitab, kas tulevikus tekib ka reaalne valikuvõimalus, aga sõnumina on see ju tore ja võib-olla süstib ka julgust – ma lähen vaktsineerima, sest ma saan valida, mida ma enda sisse luban.

Paindliku lähenemise hea näide on ka Ida-Virumaal rakendatud 1+1-meetod, kus üks noorem ja üks eakam said koos vaktsiini. Ma loodan muidugi, et mõnda eakat ei viidud vägisi kohale.

Milline on riigi võimekus korraldada massvaktsineerimist suurte kogustega?

Eesti on päris hea suurürituste korraldaja, oleme ju tihti hiljem küllalistelt kiidusõnu kuulnud. Muidugi tuleb vaadata, et ei eksitaks sihtrühma valikul ja nendeni jõudmise viisidega, nagu juhtus kuu aega tagasi. Praegu oleme jõudmas vanusegruppideni, kus tahtmise taha vaktsineerimine enam ei jää. Kui vaktsineerimise juht saab vaid päriselt ise otsustada, millisel viisil see toimub, ja talle on antud täisvolitused.

Kaovad ka paljud probleemid, näiteks tunne, et miks mina ei saa, aga naabrimees, kel ei paista olevat ühtegi viga – tema sai. Kui defitsiidiolukord laheneb, tulevad uued väljakutsed: kas oleme septembriks koolinoorte hulgas jõudnud vanusepiirini, mida vaktsiinid lubavad, mis saab, kui tuleb kolmas laine, ja kuidas revaktsineerimist korraldada.

Kas tuleviku teemad on juba laual?

Plaani, mis ulatab juunist edasi, valitsuses veel arutatud pole, aga ma loodan, et sotsiaalministeerium selle koostamisega tegeleb.

Mida igaüks teha saab?

- Toitu tervislikult, liigu ja puhka piisavalt.
- Pese käsi.
- Vaktsineeri end esimesel võimalusel.
- Isegi kergete haigusümptomitega jää koju, konsulteeeri arstiga ja Covid-19 kahtluse korral tee test.
- Lae telefoni HOIA rakendus.
- Kanna avalikes siseruumides näomaski.
- Väldi rahvarohkeid ja kinniseid ruume.
- Kohtu tuttavatega õues, vähenda inimeste arvu, kellega kohtud.
- Tööta ja õpi kodunt või kanna töö ja koolis näomaski.
- Aita riskirühma liikmetel kontaktidest hoiduda ja paku neile kontaktivaba abi.

Mida teeb riik?

- Korraldab kiire ja ulatusliku vaktsineerimise.
- Tagab testimisvõimekuse.
- Tuvastab võimalikud kolded ning kehtestab kontaktsetele isolatsiooninõuded.
- Toetab ennetavat tervisekäitumist selgete juhistega.
- Rakendab ettevaatusabinõusid, et vähendada nakatumise riski tegevusvõimalusi suurel määral piiramata (nt osalised täitumus- ja ajalised piirangud siseruumides, võimaluslised regionaalset erisusid).
- Rakendab abinõusid riskirühmade kaitsmiseks (nt hooldekodudes).
- Rakendab abinõusid, mis vähendavad pikaajalisi kontakte kõrge nakatumisriskiga tegevustes (nt täiendavad täitumus- ja ajalised piirangud siseruumides ja õues, aktiivse rühmategevuse piiramine, regionaalsed piirangud).

ALLIKAS: VALITSUS

Eesti liikus väga kõrgelt riskitasemelt aste madalamale

LOORA-ELISABET LOMP
loora-elisabet.lomp@postimees.ee

Aprilli algul esitles peaminister Kaja Kallas (pildil) valget raamatut, mille järgi saab ühiskonnas koroonaviiruse olukorda hinnata neljatasemelise riskisüsteemi põhjal. Kui alguses oli Eesti riskitase punases tsoonis ja möödunud reedel jõudis kahe värvi piirile, siis eile liikus Eesti punaselt riskitasemelt oranži tasemele.

«Meie kõigi huvi on, et me liiguksime edasi kollasele ja lõpuks ka rohelisele tasemele, kus ühiskond saaks olla täiesti avatud,» ütles peaminister Kaja Kallas.

«Seetõttu ma panen südamele kõigile, kes saavad osa sel nädalal jõustunud piirangute leevendustest, käituda mõistlikult, sest haigus levib endiselt inimesele ja oma leevendusi ootavad ka teised valdkonnad,» jät-

kas ta. «Omalt poolt liigume edasi elanikkonna vaktsineerimisega – eelmisel nädalal vaktsineerisime rekordilised 53 000 inimest,» lisas ta.

Valge raamatu mõõdikud võtavad arvesse Haiguste Ennetamise ja Tõrje Euroopa Keskuse (ECDC) soovitatud koroonaviiruse leviku seiresüsteemi ja see muudab ka Eesti andmed võrreldavaks teiste riikidega.

Koroonaviiruse leviku riskitaset võib hinnata rohelise, kollase, oranži ja punase värviga, millega tähistatakse vastavalt madalat, keskmist, kõrget ja väga kõrget riskitaset. Valitsus vaatab riskitaset üle kord nädalas. Täna seisuga on risk kõrge, mitte aga enam väga kõrge. Oranži tase tähendab, et kogukonnas on nakatumise levik väljaspool koldeid ning nakatumiste koguarv kasvab kiirelt. Selle taseme eesmärk on tagada tavapärase arstiabi ja vältida vajadust ulatusli-

ke piirangute järele. Riskitaset hinnatakse arvestatakse viimase seitsme päeva keskmist nakatunute ja surmade arvu, aga ka positiivsete proovivastuste määra, hospitaliseeritud inimeste arvu, haiglaravil viibivate ja juhitaval hingamisel olevate Covid-19 patsientide arvu ning 14 päeva tuvastatava nakkustega nakatunute osakaalu kõigist nakatunutest. Mõõdikute puhul peaks arvestama seda, et need täiendavad üksteist, see tähendab, et riskitaset määramiseks peab arvestama ka põhi- ja lisamõõdikuid. Lisaks annavad koroonaviiruse leviku kohta informatsiooni seireuringud (ka roveeeseire ja seroepidemioloogilised uuringud). Samuti peab otsustamisel arvestama sotsiaal-majandusliku olukorraga.

«Mõõdikute näiduvahemikud on esialgsed ning viitavad hetkedele, mil peab tegema juhtimisotsuseid, kuid nende põhjal ei kehtestata automaatselt kindlaid piiravaid või toetavaid meetmeid,» selgitas valitsusjuht.